

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/194/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7711210627
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Čakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7711210627.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Čakociho a JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu U.. Q. M., nar. X.XX.XXXX, bytom v P., U.. P. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova 4 proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, so sídlom v Bratislave, Špitálska 4, 6, 8, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 7.2.2017 č.k. 8C/22/2012-292 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania.

2. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 50.000,00 eur, ktorej sa domáhal voči žalovanej označenej ako Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, a to titulom ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom sociálnych pracovníkov Úradu práce v Michalovciach.

3. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že po zrušení jeho predchádzajúceho rozsudku uznesením odvolacieho súdu vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré v dôvodoch rozsudku aj konkretizoval a následne uviedol, že po oboznámení sa s uvedenými dôkazmi dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná a neopodstatnená. S poukazom na znenie § 11 a 13 Občianskeho zákonníka konštatoval, že z obsahu žaloby nie je zrejmé, na základe akej skutočnosti sa žalobca domáha nemajetkovej ujmy, keď nebolo ohrozené jeho právo na ochranu osobnosti tak, ako je to uvedené vo vyššie uvedených § 11 a 13 OZ a z uvedeného dôvodu sa preto nie je ani dôvod domáhať upustenia od neoprávnených zásahov do jeho práva na ochranu osobnosti, resp. odstrániť následky týchto zásahov. Konštatoval, že žalobca s poukazom na výsledky bližšie nešpecifikovaného vykonaného dokazovania konštatoval, že žalobca nie je aktívne legitimovaný v predmetnom spore s poukazom na to, že nie je otcom maloletej Š. F., ktorým účelom bolo vykonané šetrenie pracovníkov ÚPSVaR Michalovce a nie je ani účastníkom konania vo veci zverenia maloletej do osobnej starostlivosti, ani zákonným zástupcom maloletej a hlavne nebol ani fyzicky prítomný pri samotnom šetrení, ktoré v žalobe opisuje. Okrem toho, že žalobcu nepovažoval v spore za aktívne legitimovaného konštatoval, že jeho tvrdenia sú nepodložené, založené iba na jeho subjektívnom hodnotení práce pracovníkov Úradu práce, sociálnych a rodiny v Michalovciach, pretože sporné šetrenie nimi vykonané opísal iba na základe tvrdení svojej družky - U. P.Í. a preto nemožno na základe nepodložených dohadov považovať jeho žalobu za dôvodnú a opodstatnenú. Nepreukázal, aby sa jednalo o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý spôsobiť mu ujmu, nebolo zo strany žalovaného preukázané konanie proti jeho osobnej a mravnej integrite znižujúcej jeho dôstojnosť, vážnosť a česť, prípadne ohrozené jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti tak, ako je to uvedené v citovaných ustanoveniach. Rovnako nebol preukázaný ani nesprávny postup orgánu štátu,

ktorým mala byť spôsobená žalobcovi škoda a preto vyvodil záver, že neexistuje ani príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom škody. Ďalej konštatoval, že žalobca v konaní nesplnil svoju procesnú dôkaznú povinnosť a nebol z jeho strany preukázaný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, vznik škody, ani výška uplatnenej škody, ktorú v žalobe požaduje, ako ani príčinná súvislosť medzi uplatňovanou škodou a nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej moci. Ďalej poukázal na právnu úpravu náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a konštatoval, že táto nadväzuje na všeobecnú občianskoprávnú úpravu zakotvenú v Občianskom zákonníku, v zmysle ktorej, v prípade ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú poškodenému subjektu, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch. Pokiaľ je však možné dosiahnuť náhradu nemajetkovej ujmy iným spôsobom, ako už spomínal peňažnú náhradu, právna úprava dáva prednosť práve tejto inej forme náhrady. Na základe toho s poukazom na znenie § 191 ods. 1 CSP dospel k záveru, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie skutočností, na ktoré poukázal a preto súd žalobu aj pre neunesenie dôkazného bremena v celom rozsahu zamietol.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Tento v rozsudku uviedol, že žiada napadnutý rozsudok zrušiť. Zároveň žiadal, aby mu bol ustanovený Centrom právnej pomoci advokát za účelom poskytnutia právnej pomoci a jeho zastupovania. Ďalej konštatoval, že súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom. Poukázal na to, že v inej veci (12C/92/2009) ten istý súd v Rožňave dožiadal o výsluch žalobcu Okresný súd Trebišov. Konštatoval, že dôkazy boli súdu už doručené spolu so žalobou. Tvrdí, že zamestnanci žalovaného neboli aktívne legitimovaní na to, aby vstupovali do spoločných priestorov bytového domu, do bytu, nemali povolenie, osočovali, boli opití, agresívni, deti u neho neboli.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Tento žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu potvrdiť a žalovanému priznať náhradu trov konania. Uviedol, že sa pridrižiava svojich tvrdení uvedených vo vyjadrení k žalobe, ako aj jeho vyjadrenia, ktoré predniesol na poslednom súdnom pojednávaní. Má za to, že skutočnosti, ktoré uvádza žalobca v odvolaní sú nepodložené a v žiadnom prípade nie je možné podľa jeho názoru posúdiť na základe týchto nepodložených dohadov žalobu ako dôvodnú. Má za to, že žalobca nie je v konaní aktívne legitimovaný, keďže nebol prítomný ani pri samotnom šetrení, ktoré napáda a preto nie je zrejmé, na základe čoho sa domáha odškodnenia. Nepreukázal, že mu žalovaný spôsobil nemajetkovú ujmu zásahom do jeho súkromia a z obsahu žaloby ani z odvolania nie je zrejmé, na základe čoho si uplatňuje nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,00 eur. Po rozhodnutí súdu prvej inštancie bolo odvolaciemu súdu doručené dňa 13.9.2017 podanie advokáta JUDr. Ladislava Csákóka, so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova 4. V tomto podaní oznámil, že žalobcovi bol rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Humenné priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a súčasne mu bol on určený na jeho zastupovanie v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe toho mu žalobca udelil splnomocnenie na právne zastúpenie v konaní, ktoré pripojil a uviedol, že žalobcu mieni vo veci právne zastupovať.

6. Dňa 27.9.2017 uvedený právny zástupca žalobcu doručil písomné podanie označené ako upresnenie vo veci náhrady nemajetkovej ujmy. V podaní uviedol, že vytyčených pojednávaní sa nezúčastnil zo zdravotných, ako aj ekonomických dôvodov, svoju neprítomnosť vždy vopred ospravedlnil. Na druhej strane z toho nevyplýva, že kedy on mal ním podanú žalobu predniesť, čo považuje za podmienku pre začatie konania bez jeho prítomnosti. Má za to, že neboli preto splnené podmienky ani k tomu, aby súd mohol vykonať dokazovanie. Pokiaľ bol súd toho názoru, že sú splnené podmienky, aby pristúpil k prejednaniu veci, nemal postupovať tak ako postupoval, pretože v takomto prípade mal možnosť rozhodnúť vo veci pre tzv. zmeškanie žalobcu (ak sú k tomu splnené všetky procesné podmienky), teda podľa jeho názoru súd nemal vykonávať dokazovanie, ale mal možnosť rozhodnúť o podanej žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Mal za to, že súd ho vyzval na upresnenie žaloby, ktorú považoval za zmätočnú a nejasnú. V samotnom rozsudku konštatuje, že vady svojho podania neodstránil, napriek tomu o nej konal a aj rozhodol. Mal za to, že ak súd jeho žalobu považoval za nejasnú a nezrozumiteľnú, túto nemal zamietnuť, ale mal žalobu odmietnuť. Rozsudok považuje za nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť dôvodov a nedostatok dôvodov v jeho odôvodnení, v dôsledku čoho nie je možné zistiť, ako súd dospel k záveru, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

7. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 380 ods. 1, 2 CSP a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom nerozhodol vo vzťahu k strane konania (žalovanému)

tak, ako ju označil žalobca a teda nerozhodol o nároku žalobcu voči tomu žalovanému, ktorého v žalobe označil. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie dôvodmi, ktoré si navzájom odporujú a preto odôvodnenie rozsudku považuje odvolací súd za zmätočné a nedostatočné. Odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení zo dňa 31.10.2013 poukázal na to, že pokiaľ súd prvej inštancie usúdil, že žaloba je zmätočná, nezrozumiteľná a nejasná, bol namieste postup podľa § 43 ods. 1 a 2 vety prvej O.s.p., v zmysle ktorého sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú mu určí, ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní. V nadväznosti na to konštatoval, že nedostatok náležitostí žaloby bráni jej vecnému prejednaniu a pokračovaniu v konaní, ak neobsahuje opísanie rozhodujúcich skutočností alebo ak je opísanie týchto skutočností natoľko neúplné, neurčité alebo nezrozumiteľné, že nemožno bez ďalšieho stanoviť, aký skutok má byť predmetom konania alebo ak je medzi tvrdenými skutočnosťami a žalobným petítom logický rozpor.

8. Podľa ust. § 135 ods. 1 CSP, ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

9. Podľa ods. 2, ak je stranou štátny orgán, v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu.

10. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že orgán štátu označený v žalobe môže mať rôzne postavenie a v prípade, že je označený ako samostatný subjekt, stáva sa stranou sporu. Pokiaľ je však ako strana sporu v žalobe označený štát, uvedenie právnickej osoby popri ňom nezakladá jej postavenie osobitného žalovaného ako právnickej osoby, ale je iba označením štátneho orgánu, resp. právnickej osoby oprávnenej konať za štát.

11. Žalobca v žalobe ako žalovaného označil Slovenskú republiku, za ktorú koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Žalovaným teda bola Slovenská republika, napadnutým rozsudkom však nebolo rozhodnuté proti tomuto subjektu.

12. Teraz v preskúvanom rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že v súlade s pokynom odvolacieho súdu vyzval žalobcu, aby sa písomne vyjadril k žalobe, bola mu opakovane uložená povinnosť odstránenia vád v súlade s ust. § 43 O.s.p. a bolo špecifikované, ako má odstránenie vád vykonať. Poukázal na to, že žalobca na predmetné výzvy reagoval, avšak vo svojom písomnom vyjadrení žalobu nedoplnil a iba opätovne poukázal na skutočnosti, ktoré boli pojaté už do jeho predchádzajúcich podaní. Logickým vývodom z takýchto záverov vyplýva, že žalobca podľa názoru súdu prvej inštancie neodstránil vady svojej žaloby a za takejto situácie bolo jeho povinnosťou v súlade s ust. § 43 ods. 2 O.s.p. (účinnom v čase vykonania výziev na odstránenie vád žaloby) vyvodiť záver, či pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať. V prípade, ak k takémuto záveru nedospeje, mal podanie žalobcu odmietnuť. Tento však napriek konštatovaniu o neodstránení vád žaloby, sa s touto procesnou situáciou nevyporiadal a v konaní pokračoval a aj rozhodol rozsudkom vo veci samej, čo je postup, ku ktorému môže súd pristúpiť iba v prípade, ak sú splnené všetky procesné podmienky konania, medzi ktoré patrí aj bezvadnosť žaloby.

13. Za ďalší nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorý mohol mať za následok odňatie žalobcovi právo na spravodlivé konanie, je skutočnosť, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca reagoval na všetky výzvy súdu na odstránenie vád žaloby, bol teda v tomto smere aktívny a zjavne iba pre svoju nedostatočnú spôsobilosť nebol spôsobilý kvalifikovane reagovať na výzvu súdu. Za takejto situácie nastupuje procesná povinnosť súdu v súlade s ust. § 5 ods. 1 O.s.p. poučiť žalobcu o jeho procesnom práve požiadať o bezplatné právne zastúpenie advokátom. Súd túto svoju procesnú poučovaciu povinnosť pominul a navyše ani neprihliadol na obsah oznámenia žalobcu, ktorý sám bez poučenia súdu požiadal Centrum právnej pomoci o poskytnutie bezplatného právneho zastúpenia advokátom. To, že takáto jeho žiadosť bola dôvodnou vyplýva zo skutočnosti, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie bolo žalobcovi priznané toto právo na bezplatné zastúpenie advokátom.

14. Už samotné porušenie týchto procesných povinností sú osobitným samostatným dôvodom pre zrušenie rozsudku a to bez toho, aby bolo potrebné vyporiadať sa s dôvodnosťou odvolacích námietok žalobcu proti zamietavému rozsudku. Na základe toho odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

15. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvej inštancie vyzvať právneho zástupcu žalobcu na odstránenie väd žaloby a iba po preukázaní splnenia procesných podmienok konania bude možné vo veci vykonať dokazovanie ohľadne vecného prejednanja žaloby.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.